

Přehled základních odběrů na bakteriologii - KULTIVACE:

Laboratoř upozorňuje, že odběr bez transportní půdy je pro delší uchování a transport nevhodný. Při nedodržení postupů preanalytické fáze nemusí být výsledek validní.

VZOREK	ODBĚROVÁ SOUPRAVA	SKLADOVÁNÍ	DORUČENÍ DO LAB.	DOBA ODEZVY	POZNÁMKA
Krk, nos výtěr	Tampon (tyčinka) s/bez transport. média	Při pokojové teplotě	Do 24 hod.	3 – 10 dní	Výtěr z krku se provádí ráno nalačno, před ústní hygienou nebo v průběhu dne nejméně 2 hodiny po jídle.
Nosohltan, hrtan výtěr	Tampon (drát) s/bez transport. média	Při pokojové teplotě	Do 24 hod.	3 – 10 dní	
Ucho výtěr ze zevního zvukovodu, tekutiny středouší	Tampon (drát) s/bez transport. média	Při pokojové teplotě	Do 24 hod.	3 – 10 dní	
Oko výtěr ze spojivkového vaku	Tampon (tyčinka) s/bez transport. média	Při pokojové teplotě	Do 24 hod.	3 – 10 dní	
Sputum Bronchiální aspirát Bronchoalveolární laváž (vč. vyš. na BK)	Kontejner se šroubovacím uzávěrem nebo zkumavka se zátkou	V lednici (2 – 8 °C)	Do 24 hod.	3 – 10 dní BK - 50 dnů	
Rektum výtěr	Tampon (tyčinka) s transport. mediem	Při pokojové teplotě	Do 24 hod.	3 – 10 dní	Při zaslání odběru bez transportní půdy není založena kultivace na <i>Campylobacter spp.</i>
Moč	Sterilní zkumavka nebo kontejner se šroubovacím uzávěrem	V lednici (2 – 8 °C)	Do 2 hod. (max. do 24 hod.)	2 – 10 dní	Před odběrem středního proudu moči důkladně omýt (nikoliv dezinfikovat!) zevní ústí uretry a její okolí.
	Uricult	Při pokojové teplotě	Do 24 - 48 hod.	2 – 10 dní	
Uretra výtěr	Tampon (drát) s/bez transport. média	Při pokojové teplotě	Do 2 hod. (max. do 24 hod.)	3 – 10 dní	Při podezření na <i>N.gonorrhoeae</i> je optimální ihned po výtěru naočkovat vzorek na vytemperovanou kultivační půdu a sklíčko na preparát.

NT_OSM_CL_ 51_06 Laboratorní příručka SLM

Příloha č. 1 Přehled základních odběrů

Pochva, cervix výtěr	Tampon (tyčinka) s/bez transport. média	Při pokojové teplotě	Do 2 hod. (max. do 24 hod.)	3 – 10 dní	Při podezření na <i>N.gonorrhoeae</i> je optimální ihned po výtěru naočkovat vzorek na vytemperovanou kultivační půdu a sklíčko na preparát.
Ejakulát	Sterilní kontejner se šroubovacím uzávěrem	Při pokojové teplotě	Do 24 hod.	3 – 10 dní	
Mozkomíšni mok	Sterilní zkumavka (min. 2 ml)	Neskladovat Nedávat do lednice!!!	Okamžitý transport do ruky pracovníka laboratoře	Mikroskopie a latex. aglutinace telefonicky hlášen mezivýsledek ihned po odečtení v den dodání do laboratoře. Def . výsl. 2 – 10 dní	Odběr min. 2 ml.
Dialyzát	Celý vak, sterilní zkumavka, injekční stříkačka s kombi zátkou, 8-10 ml v lahvičce pro hemokulturu	Skladování nevhodné (Při pokojové teplotě)	Okamžitý transport (max. do 24 hod.)	3 – 10 dní	
Drén, kanyla	Terminálních 5 cm ve sterilní zkumavce	V lednici (2 – 8 °C)	Do 2 hod. (max. do 24 hod.)	3 – 10 dní	Při podezření na kanylovou sepsi odebrat zároveň hemokulturu z kanyly a z periferie.
Primárně sterilní tělní tekutiny (punkrát kloubu, ascitu, pleurálního výpotku)	Sterilní zkumavka, injekční stříkačka s kombi zátkou, hemokultivační lahvička	Skladování nevhodné (Při pokojové teplotě)	Okamžitý transport (max. do 24 hod.)	3 – 10 dní	
Obsah patologických tělních dutin (hnis, tkáň)	Sterilní zkumavka, injekční stříkačka s kombi zátkou, tampon (tyčinka) s/bez transport. média	Skladování nevhodné (Při pokojové teplotě)	Okamžitý transport (max. do 24 hod.)	3 – 10 dní	Vzorek odebírejte a transportujte, aby byl co nejkratší dobu v kontaktu se vzdušným kyslíkem (vzhledem k anaerobní kultivaci).
Rána, defekt, dekubit	Tampon (tyčinka) s transport. médiem	Skladování nevhodné (Při pokojové teplotě)	Okamžitý transport (max. do 24 hod.)	3 – 10 dní	Vždy odebírejte na rozhraní zdravé a postižené tkáň, v centru defektu mohou být již mrtvé mikroorganismy.

Hemokultura	8 - 10 ml krve do hemokultivační lahvičky (aerobní + anaerobní) 3 – 5 ml do pediatrické l.	Skladování nevhodné (Při pokojové teplotě)	Okamžitý transport (max. do 24 hod.)	Předběžný výsledek sdělujeme telefonicky po signalizaci přístroje pozitivní lahvičky 3 – 10 dní	Odebírají se minimálně 2, lépe 3 hemokultury, a to v časovém odstupu 30 minut až 1 hodina a nejlépe z různých periferních žil.
Stěr z kůže před odběrem hemokultury	Tampon (tyčinka) s/bez transport. média	Při pokojové teplotě	Do 24 hod.	3 – 10 dní	Před odběrem hemokultury očistit místo vpichu alkoholovým dez. prostředkem (jodový dez. prost. není doporučen). Vpich provést po zaschnutí dezinfekce.

Přehled zákl. odběrů na bakteriologii - PŘÍMÝ PRŮKAZ ANTIGENU A JINÁ VYŠETŘENÍ:

VYŠETŘENÍ	VZOREK	ODBĚROVÁ SOUPRAVA	SKLADOVÁNÍ	DORUČENÍ DO LAB.	DOBA ODEZVY	POZNÁMKA
<i>Streptococcus pneumoniae</i> Ag	Moč	Sterilní zkumavka nebo kontejner se šroubovacím uzávěrem	V lednici (2 – 8 °C)	Do 24 hod.	Během dne dodání do laboratoře	
<i>Streptococcus agalactiae</i> Ag	Výtěr z krku	Odběrový tampon vydává laboratoř	Skladování nevhodné	Okamžitý transport	Během dne dodání do laboratoře	
<i>Legionella pneumophila</i> sérotyp 1 Ag	Moč	Sterilní zkumavka nebo kontejner se šroubovacím uzávěrem	V lednici (2 – 8 °C)	Do 24 hod.	Během dne dodání do laboratoře	
<i>Chlamydia trachomatis</i> Ag	Endocervikální stěr (ženy)	Tampon (tyčinka, drát) BEZ transport. média	Max. 4 hod. při pokojové teplotě nebo 24 hodin v lednici	Do 24 hod.	Během dne dodání do laboratoře	
	Výtěr z uretry, moč (muži)	Tampon (tyčinka, drát) BEZ transport. média Sterilní zkumavka		Do 24 hod.	Během dne dodání do laboratoře	2-4 ml nejlépe ranní moči ve sterilní zkumavce
Influenza A a B	Výtěr nos, nosohltan	Tampon (tyčinka) BEZ transport. média	Skladování nevhodné (max. 8 hodin v lednici)	Okamžitý transport	Během dne dodání do laboratoře	

NT_OSM_CL_ 51_06 Laboratorní příručka SLM

Příloha č. 1 Přehled základních odběrů

<i>Clostridium difficile</i> Tox A/B	Stolice	Kontejner se šroubovacím uzávěrem (s lopatičkou)	Skladování nevhodné (v lednici, 2 – 8 °C)	Okamžitý transport (Do 24 hod.)	Během dne dodání do laboratoře	Vyšetření nelze provést z výtěru z recta.
Noroviry, Adenoviry, Rotaviry	Stolice	Kontejner se šroubovacím uzávěrem (s lopatičkou)	Skladování nevhodné (v lednici, 2 – 8 °C)	Okamžitý transport (Do 72 hod.)	Během dne dodání do laboratoře	Vyšetření nelze provést z výtěru z recta.
Paraziti – standardní vyšetření	Stolice velikosti vlašského ořechu	Kontejner se šroubovacím uzávěrem (s lopatičkou)	V lednici (2 – 8 °C)	Do několika dnů (lednice), transport do 2 hod.	1 – 10 dní	Odběr stolice velikosti vlašského ořechu, 3 dny
Vyšetření na enterobiózu	Perianální otisk	Průhledná lepicí páska přilepená na sklíčko	Při pokojové teplotě	Do 48 hod.	1 – 10 dní	
Dospělí červi, články	Celý parazit nebo jeho část	Uzavíratelná nádoba s fyziologickým roztokem	Skladování nevhodné (v lednici, 2 – 8 °C)	Okamžitý transport v den odběru	1 – 10 dní	Nezasílejte vzorky na sucho nebo fixované

Přehled zákl. odběrů na SÉROLOGII:

VYŠETŘENÍ	VZOREK	ODBĚROVÁ SOUPRAVA	SKLADOVÁNÍ	DORUČENÍ DO LAB.	DOBA ODEZVY
Většina vyšetření ze séra	sérum, srážlivá krev 5 – 10 ml	sterilní zkumavka na krevní odběry bez přísad	Skladování nevhodné (v lednici, 2 – 8 °C)	Do 24 hod.	1 týden
Anti-borrelia v klobním punktátu	punktát kloubu	sterilní zkumavka	Skladování nevhodné (v lednici, 2 – 8 °C)	Do 24 hod.	1 týden
Anti-klíšťová encefalitida v likvoru	mozkomíšní mok	sterilní zkumavka	Skladování nevhodné (v lednici, 2 – 8 °C)	Do 24 hod.	1 týden
Anti-borrelia v likvoru	mozkomíšní mok	sterilní zkumavka	Skladování nevhodné (v lednici, 2 – 8 °C)	Do 24 hod.	1 týden
<i>Mycoplasma hominis</i> <i>Ureaplasma urealyticum</i>	výtěr, moč, sperma	lahvička s transportním médiem (vydává laboratoř)	Skladování nevhodné (v lednici, 2 – 8 °C)	Do 24 hod.	1 týden